

Spolufinancováno
Evropskou unií

FINANČNÍ MODELÝ: KVALITA SOCIÁLNÍ PRÁCE

Akce je realizována v rámci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi – reg. číslo:
CZ.03.02.02/00/22_004/0001320.

FINANČNÍ MODELY: KVALITA SOCIÁLNÍ PRÁCE

STEM
Odd. evaluací MPSV
Odd. koncepce sociální práce MPSV

Duben 2025

TÉMATÁ

Kontext a cíle zadané analýzy

Finanční modely: Kvalita výkonu sociální práce

Kam dál

MPSV (oddělení evaluací) vyhlásilo veřejnou zakázku na sestavení finančních modelů v oblasti **kvality výkonu sociální práce**.

- Zadání od Sekce rodinné politiky a sociálních služeb MPSV
- Zpracování externí dodavatel STEM

850.000 Kč

únor 2024 podpis smlouvy

listopad 2024 závěrečné výstupy

PŘEDMĚT VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Sestavení **finančních modelů**, které budou obsahovat **všechny myslitelné a identifikovatelné* celospolečenské náklady a přínosy** pro specifické modelové kazuistiky.

* VŠECHNY!

(Monetizovatelné, nemonetizovatelné, přímé, nepřímé, ...)

HLAVNÍ CÍL ZAKÁZKY

Posílit aktuální úroveň poznání v oblasti dopadů kvalitní sociální práce s využitím evidence-based přístupu – metoda analýzy finančních ukazatelů.

GLOBÁLNÍ CÍL ZAKÁZKY

Podpořit budování know-how v oblasti praktické aplikace metod analýzy finančních ukazatelů na MPSV.

CÍLE ANALÝZY

Zjistit, jaké náklady a přínosy mohou vyvstat v případě (ne)uplatnění možností kvalitního výkonu sociální práce (3 typizované kazuistiky)?

Zmapovat celospolečenské náklady a přínosy související s výkonem sociální práce. Porovnat v případě jednotlivých kazuistik tyto náklady a přínosy v případě varianty včasné kvalitní sociální práce na jedné straně, a odložené varianty na straně druhé.

VÝZKUMNÉ OTÁZKY

- V01:** Jaké jsou potenciální náklady a přínosy „nulových variant“ jednotlivých model. kazuistik? Jaké u „intervenčních variant“?
- V02:** S jakou pravděpodobností identifikované náklady a přínosy u jednotlivých případů vzniknou / nastanou?
- V03:** Jaké jsou váhy identifikovaných nákladů a přínosů? Jaké je v případě monetizovatelných položek jejich finanční vyjádření?
- V04:** Jaká je potenciální úspora v jednotlivých příkladech popsané sociální práce ve vztahu k veřejným rozpočtům dle úrovně pravděpodobnosti, že vzniknou / nastanou identifikované náklady a přínosy?
- V05:** Jaké jsou silné a slabé stránky sestavených finančních modelů (limity vyjádření jednotlivých položek apod.)? Jaké jsou další možnosti práce s nimi?

Finanční modely: kvalita sociální práce

Kateřina Broža

Martina Sieber

Realizace: únor – listopad '24

3 modelové příklady

3 varianty intervence

3 pravděpodobnostní scénáře

1. samoživitelka s 3 dětmi

Modelové příklady *mapujeme* po dobu 2 let.

Žena je s dětmi vystěhována z bytu.

Buď může naskočit do kolotoče klokánků, soudů o svěření do péče a azylových domů

nebo

jí z ulice pomůžeme hned.

2. člověk s hendikepem

Když zemře pečující osoba, je situace vždycky náročná, i když je vám padesát let.

Může jít do ústavní péče a tam dožít

nebo

se může naučit starat o sebe a začít pracovat.

3. seniorka se závislostí

Fyzické zdraví je klíčové pro samostatné bydlení a péči o sebe. Zlomený krček tomu nepomůže.

Řešením může být domov důchodců

nebo

terénní služba.

3 modelové příklady

3 varianty intervence

3 pravděpodobnostní scénáře

1. Včasná sociální práce

Podpora od počátku identifikace problému předchází jeho rozvinutí a snižuje dopady na člověka i veřejné rozpočty při jeho řešení.

2. Opožděná sociální práce

V českém prostředí nenecháváme lidi bez podpory. Ale často přichází později, než je vhodné. Vytváří to nároky na další systémy jako je zdravotnictví, justice nebo školství.

3. Neposkytnutí podpory ze sociálního systému

Abychom ukázali, jak by to vypadalo bez sociální podpory, popsali jsme také variantu, kdy se žádná sociální práce neodehrává. Člověk se do kontaktu se systémem dostává až prostřednictvím IZS.

Samoživitelka se **3** dětmi

Žena, 36 let, se třemi dětmi (16, 10, a 3,5 roku) ve své výhradní péči.

Finanční situace je špatná, žena pobírá pouze rodičovský příspěvek a čelí exekuci kvůli společným půjčkám s bývalým partnerem.

Byla vystěhována z obecního bytu pro neplacení nájemného a nemá žádnou podporu od příbuzných nebo blízkých.

Samoživitelka se **3** dětmi

V analýze jsme se zaměřili na 5 oblastí:

rodina, bydlení, zdraví, práce a negativní jevy.

Cílem bylo popsat možné situace, kdy a kolikrát nastávají, a přidat k nim **cenovku.**

Gestoři dat: Ministerstvo zdravotnictví ČR, Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo spravedlnosti ČR, Český statistický úřad

Samoživitelka se **3** dětmi

Modelové příklady *mapujeme* po dobu 2 let.

Včasná sociální práce

Díky rychlé pomoci sociální pracovnice získají místo v azylovém domě, následně sociální byt, podporu při získání dávek, zaměstnání a stabilizaci rodiny.

Náklady intervence: **907 518 Kč**

Co obsahuje: zajištění bydlení, dávek, sociálních služeb, podpora při zaměstnání.

Samoživitelka se **3** dětmi

Modelové příklady *mapujeme* po dobu 2 let.

Opožděná sociální práce

Žena zůstává s dětmi na ulici, děti jsou jí odebrány a umístěny do dětského domova; až poté začíná dostávat pomoc.

Náklady intervence: **2 420 106 Kč**

Co obsahuje: náklady na odebrání dětí, pobyt dětí v ústavu, následné dávky a podpora.

Samoživitelka se **3** dětmi

Modelové příklady *mapujeme* po dobu 2 let.

Neposkytnutí podpory ze sociálního systému

Žena zůstává s dětmi na ulici, děti jsou jí odebrány a umístěny do dětského domova; ona na ulici umírá.

Náklady intervence: **5 711 261 Kč**

Co obsahuje: odebrání dětí, ústavní péče, zdravotní zásahy, trestní systém, vězení, sociální pohřeb.

Samoživitelka se **3** dětmi

Včasná
sociální práce

907 518 Kč

Opožděná
sociální práce

2 420 106 Kč

Neposkytnutí podpory
ze sociálního systému

5 711 261 Kč

Samoživitelka se **3** dětmi

Modelové příklady *mapujeme* po dobu 2 let.

Pravděpodobnostní scénář

Sociální práce a podpora není plně dostupná a přichází se zpožděním. Nevede k úplnému rozpadu situace jako ve scénáři bez intervence, ale ani k plné stabilizaci jako u včasné pomoci. Sestavili jsme ji na základě vstupů od expertů, jak to v Česku nejčastěji *chodí*.

Náklady intervence: **1 238 104 Kč**

Největší/nejmenší částky nákladů u **samoživitelky**

Vždy uvádíme jednotkové měsíční náklady. Pokud se týká dětí, tak je uvedená hodnota spojená se třemi sourozenci z modelového příkladu.

Pobyt v dětském domově

161 452 Kč

Azylový dům (1+3)

60 436 Kč

Věznění

57 406 Kč

Pobyt v nemocnici

48 180 Kč

Potravinová banka (1+3)

840 Kč

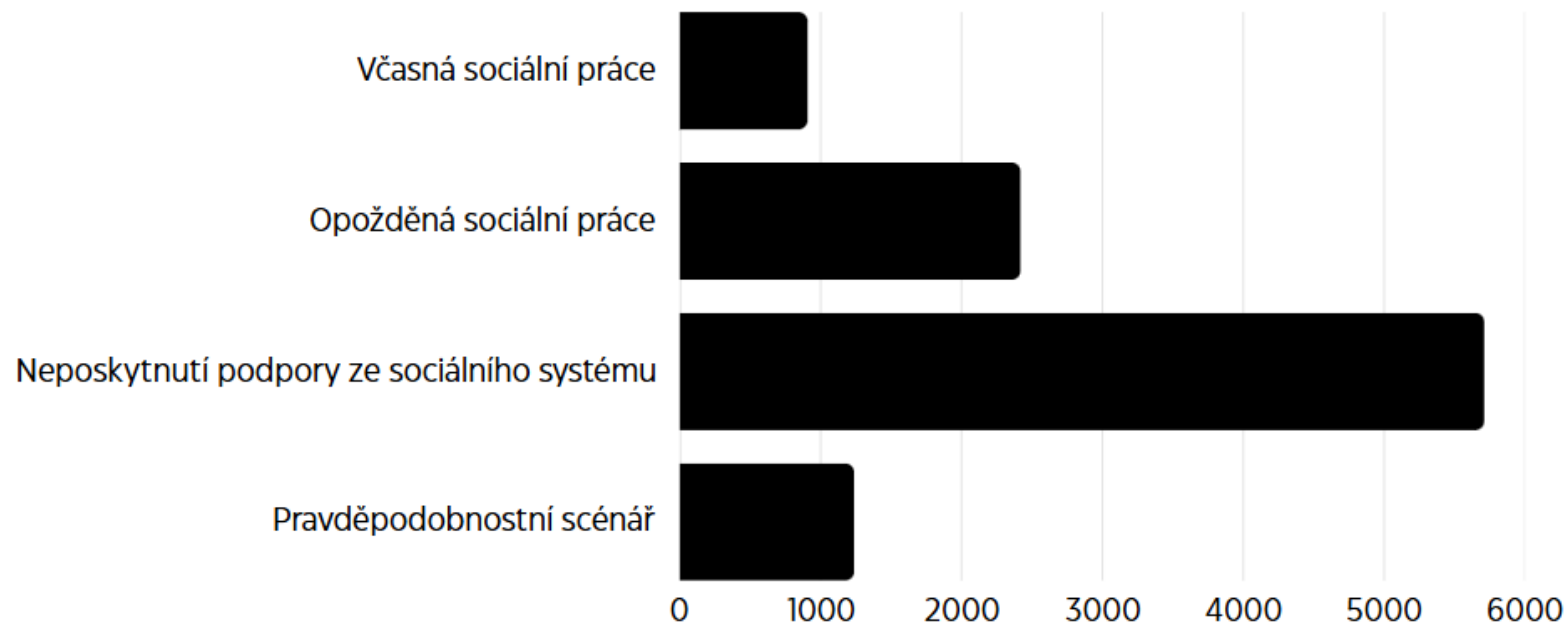
Dohled OSPD

359 Kč

Samoživitelka se **3** dětmi

Modelové příklady *mapujeme* po dobu 2 let.

● tis. Kč

Finanční rozdíl

Mezi opožděnou a včasnou variantou u samoživitelky je rozdíl víc jak **1,5 milionu Kč.** V případě **samoživitelky** tvoří velké skoky počet dětí, které do modelu započítáváme.

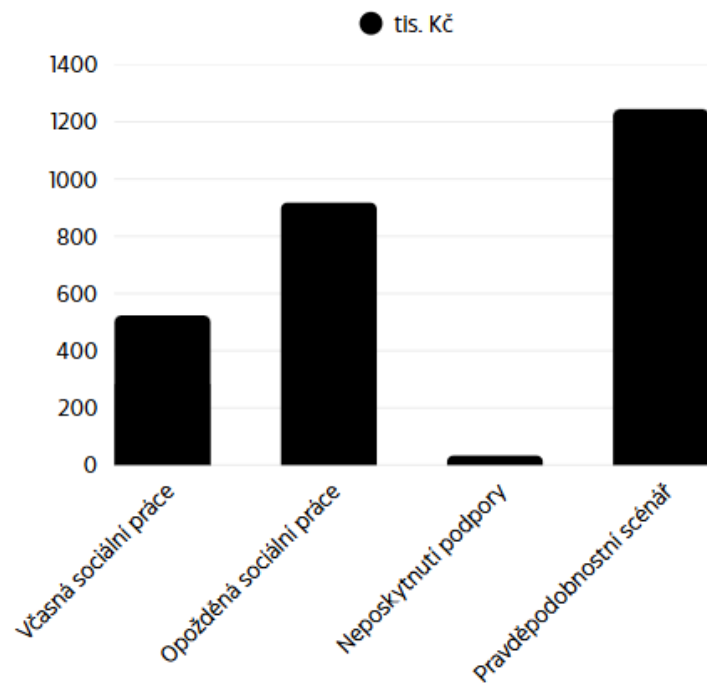
U dalších dvou modelových příkladů – člověka s hendikepem a seniorky – nejsou už rozdíly mezi variantami tak markantní.

3 modelové příklady

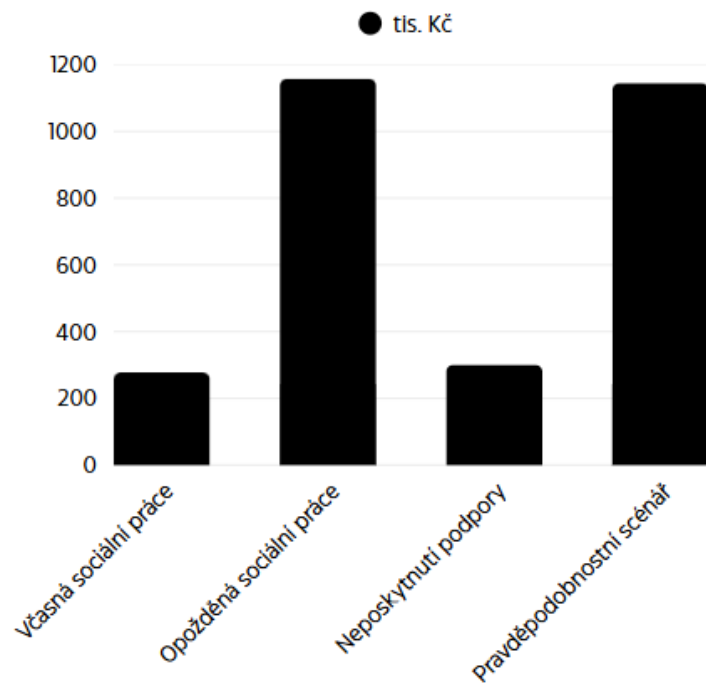
3 varianty intervence

3 pravděpodobnostní scénáře

člověk s hendikepem

seniorka se závislostí

Cena života a well-being

U všech tří modelových příkladů *nainvestujeme* jako společnost zpravidla něco přes **million** korun ve sledovém dvouletém období.

Přesto by mohla být kvalita života lidí v modelových příkladech významně lepší a za menší částku.

(Ani) jsme nemuseli jsme do výpočtu zahrnout **cenu lidského života***,
ač s ní v rámci analýzy pracujeme.

* 30 041 200 Kč

Hodnota sociální práce

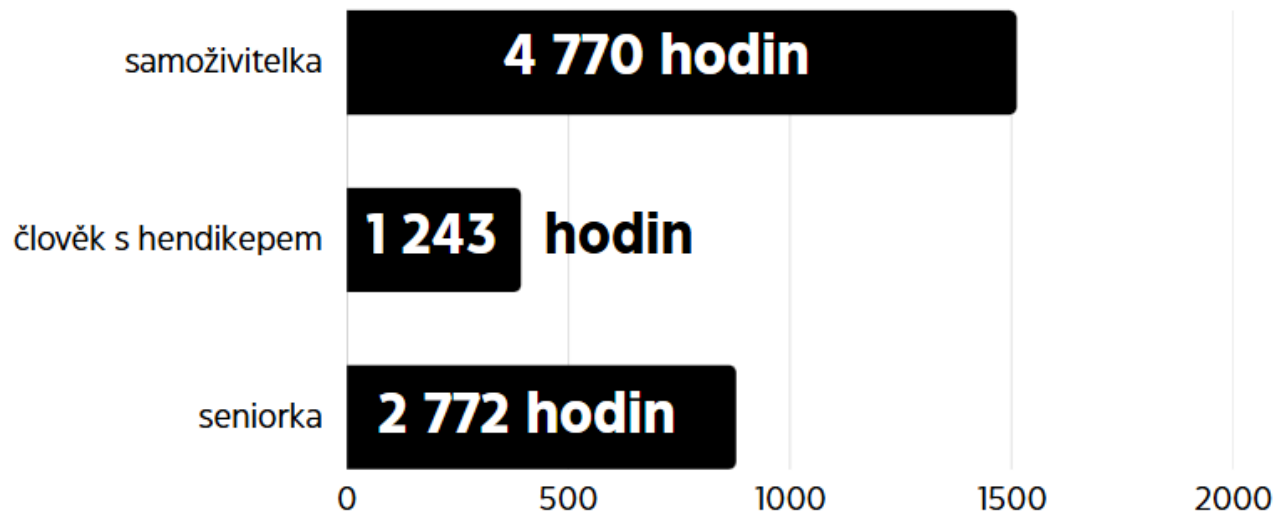
Všechny modelové příklady vyšly fiskálně pozitivní – tedy je levnější podporu poskytnout, než nechat člověka *osudu*.

Mediánový plat sociálního pracovníka je v Česku 53 280 Kč, včetně odvodů zaměstnavatele.

V každém modelovém příkladu ukazujeme, kolik člověkohodin by si mohli lidé dovolit, a pořád by to pro stát bylo fiskálně pozitivní.

Fiskální pohled

● rozdíl mezi intervenční a opožděnou variantou v tis....

Limity analýzy

Dostupnost dat a jejich kvalita

Množství situací a jejich možná cykličnost

Administrativní náklady spojené s jednotlivými intervencemi

Doba sledování/mapování modelových příkladů

Spolufinancováno
Evropskou unií

Kateřina Broža
Leona Svobodová
Martin Dytrych

Akce je realizována v rámci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi – Reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0001320.